

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 315759

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES, 19 APRILA (ABRIL) 1951

No. (Štev.) 16

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

ŠE ENKRAT: ŠOLA

Slovinci smo po številu eden najmanjših kulturnih narodov, po svoji naravni nadarjenosti, pridnosti in še marsikateri lastnosti pa se lahko postavimo ob stran velikih narodov. Bilo bi pa napak, če bi zavoljo tega rekli, da vse vemo in znamo. Moralni in tvorni napredek nima meja. Vedno se lahko še česa novega naučimo in se strokovno izpopolnjujemo. Šola ne konča s 14. letom, niti ne z maturo ali vseučiliško diplomom.

Šest let, ki smo jih preživel izven domovine je že bila za slehernika izmed nas šola: bridka sicer, pa vendar koristna. Iz majhnih razmer smo prišli v velik svet, ki bi ga v rednih razmerah nikdar ne videli. Videli smo veliko stvari, dobrih in slabih. Marsikdaj smo morali priznati, da v življenju vendar ni vse tako enostavno in dognano, kakor smo si predstavljali doma. Pri vseh svojih pozitivnih lastnostih smo se v velikem svetu začutili tako majhne in neznačne. Nihče nas ni poznal in nihče ni verjel, da smo pošteni in da nekaj zmoremo. Treba je bilo uveljaviti, to se pravi, v praksi dokazati nezaupljivemu domačinu, kaj smo in kaj zmoremo. Trda šola, ki pa je že velikemu delu naših rojakov pomagala do boljšega kruha in ugle-da.

Rekli smo že večkrat na tem mestu, da se bo naš človek uveljavil v velikem svetu le s svojo kvaliteto. Do kvalitete po pridemo le po vzgoji, študiju, šoli. V Argentini, in mislim, da tudi povsod drugod, kjer so naši ljudje, primanjkuje strokovnjakov. Velik del naših ljudi, zlasti mlajši in inteligentni imajo priliko, da se razmeroma hitro usposobijo za dobra mesta, kjer jih čaka delo in zaslužek. V Buenos Airesu imamo n. pr. celo vrsto večernih šol in tečajev, celo brezplačnih, katere obiskujejo ljudje po svojem končanem poklicnem delu. Absolvente teh šol posebno cenijo. Podjetnik pravilno sklepa: če je imel ta človek toliko volje, da je zmogel skozi leto ali dve, ves izmučen, še študirati pozno v noč, mu smem zaupati.

Imamo tudi med Slovinci že nekaj takih, ki so se z železno voljo pretolkli do diplome in danes so pozabljene prečute noči in dnevi malodušnosti in skoro obupa in so zadovoljni.

V dve smeri gre naše usposabljanje. V pisarnah iščejo ljudi, ki so vestni knjigovodje, ki obvladajo strojepis in steno-grafijo in ki znajo jezike. Vsem nam bo v veliko korist, če se bomo čim prej dobro naučili kasteljansčine. Nikar se ne zadovoljimo s par stavki, ki jih potrebujemo na tramvaju, na trgu in v gostilni. Argentinci so sicer napram drugorodcem zelo prizanesljivi, jim pa zelo imponira, ako "gringo" kmalu obvlada njihov jezik. Znanje jezika pomaga premostiti marsikatero težavo v vsakdanjem življenju. Druga smer poklicnega usposabljanja pa je tehnična. Argentinci doživljajo velikanski gospodarski razmah. Povsod primanjkuje pravih strokovnjakov: elektro in radio tehnikov, stavbenikov, strojnikov, tkalcev, itd. Za vse te poklice se lahko vsakdo usposobi v večernih šolah.

Nikar mi ne reci, da je to nemogoče. Teško je, zelo težko, nemogoče pa ni, vsaj za veliko večino ne. Kako je bilo pa doma? Tri leta so ti kot vajencu natezali ušesa in te strojili z breami in poniževanji, dolga leta si se kot pomočnik boril in pripravljaj, da si mogel začeti na svoje. Pa si vzdržal. Zakaj bi tukaj ne?

Nikar mi, za božjo voljo, ne reci: saj se ne izplača, ko bomo pa v kratkem šli! Šest let si že izgubil na račun takih obrov, ki se podaljšujejo lahko v nedogled. In če gremo? Nikar ne misli, da ravnaš najbolj modro, če se držiš staga hrvatskega pregovora: Martin v Zagreb, Martin iz Zagreba.

Mislim, da bi bilo prav, če bi Društvo Slovencev poskrbelo za seznam večernih šol in tečajev in pomagalo z nasveti, da bi vsi, ki žele sebi dobro, lahko prišli do boljšega kruha in lažjega dela in če mogoče polagoma do samostojnega podjetja, kar je brez dvoma skrita želja naših rojakov.

Mac Arthurjev povratek in kriza ameriške politike

Ameriški poveljujoči general na Daljnem vzhodu Mac Arthur je na poti v Washington; pred kongresom bo zbralnim senatorjem in poslancem razložil svoje nazore o načinu vojskovanja na Koreji. Pred odhodom iz Tokia je izjavil le to, da ne drži, da se ne bi bil držal navodil ameriške vlade. Tako je verjetno, da bo pred kongresom zavrnil tiste razloge, zaradi katerih ga je Truman odstavil kot poveljnika na Koreji in vrhovnega poveljnika vseh ameriških sil na Japonskem. V Tokiu mu je prebivalstvo pred odhodom priredilo slavje, kakor so ga doživljali samo največji junaki v zgodovini.

Pred odhodom ga je na am. veleposlaništvu obiskal sam japonski cesar, kar se je zgodilo prvič v jap. zgodovini, da je cesar obiskal neuradno osebnost in to še predstavnik okupatorja. Ulice, po katerih se je Mac Arthur vozil na letališče, so bile okrašene z japonskimi in ameriški zastavami, v slovo mu je pa vzklikalo pol milijona ljudi. Mac Arthur je iz Tokia odletel s svojo soprogo in 13 letnim sinom v spremstvu 3 veletrdnjav in 18 lovecev čez Tihí Ocean na Havaje in nato dalje proti San Franciscu. V San Franciscu in v Newyorku mu mestne občine oficijelno pripravljajo sprejem, ki bo presegal vse, kar je dosedaj ameriško občinstvo nudilo svojim zmagovalcem ob povratku. Velik del ameriškega ljudstva veruje, da je Mac Arthur ne samo na svojem, to je vojaškem področju, trdno stopal po pravi poti, ampak da je bil tudi v mednarodni politiki bližji pravilnejšim rešitvam, kakor pa predsednik Truman in njegov državni tajnik Dean Acheson.

ALI NOVI MUENCHEN ŠELE PRIDE?

Ko so listi objavljali prve izjave državnikov o Trumanovi odslovitvi Mac Arthurja, je bilo mnogo takih, ki so trdili, da je s tem napravil Truman tak umik pred komunisti, da je to dejanje dejansko novi Muenchen, kajti ameriška politika je kapitulirala pred kit. komunisti, ki si ne upa iti proti njim do skrajnih meja in jih pognati v poraz, ki more edini odpraviti rdečo nevarnost v Aziji. Moskva je hitro objavila po radiu, da je Truman odstavil Mac Arthurja, ker da je pokazal, da ne more streti komvojske na Koreji; iz Mandžurije so se takoj po Mac Arthurjevem odhodu nadbojiščem Koreje pojavile prve velike skupine sovjetskih letal in prve letalske bitke med ameriški in sovjetskimi letali so začele izpadati neugodno za ameriške letalske sile. Kdor je menil, da je ameriška politika na Koreji že doživela Muenchen, si je mogel te dogodke razlagati tako, da je sovjetsko vodstvo hotelo in vtis poraza ameriške politike še povečati.

Toda verjetneje je, da smo le še daleč od tistega zaključka, ki bi naj bil za

ameriško politiko novi Muenchen, ali zaključek ameriškega poraza v Aziji. To, kar danes tolmačijo za München, pa se je pripravljalo že dolgo časa. Takoj potem, ko so se sešli namestniki štirih zunanjih ministrov v Parizu na prve posvete, to je 5. marca t. l., so na borzah začele padati cene vsem tistim surovinam, ki so potrebne za oboroževalno industrijo. Nekaterim predmetom so cene padle od 10 do 50 odstotkov. S pariškimi razgovori se je začela daljša doba diplomatskih pogajanj in kakor se je zdelo, je bilo računati, da bi koncem poletja ali v jeseni moglo priti do prave konference štirih zunanjih ministrov, Angleška delavska vlada je namreč storila vse, da bi se na Koreji dogodki razvijali tako, da bi do konference štirih zunanjih ministrov vsekakor prišlo. V parlamentu v Londonu so zato zadnje čase silovito napadali Mac Arthurja, ki da skuša krizo na Koreji zaključiti z izbruhom tretje svetovne vojne.

MAC ARTHURJEV NASLEDNIK TUDI TERJA RAZŠIRITEV VOJSKOVANJA NA MANDŽURIJO

Ker je Mac Arthur menil, da je nujno bombardirati kom. postojanke v Mandžuriji, je Truman odredil njegovo odstavitev. Na njegovo mesto je imenoval generala Ridgwaya, ki je poveljeval ameriški 8. armadi na Koreji po smrti generala Walkerja. Tega novega poveljnika vseh ameriških sil na Koreji in na Japonskem so v njegovem štabu obiskovali nekateri ameriški republikanski senatorji, med njimi tudi senator Armstrong. Ta je Ridgwaya vprašal, ali je možno zmagati na Koreji, ako ameriške sile ne bodo bombardirale rdečih oporišč v Mandžuriji, zlasti pa prometno središče Mukden. Ridgway je odgovoril: "Ne, ne." Armstrong je šel še dalje in je vprašal Ridgwaya, ali je mogoče zmagati na Koreji, ako ostane vojskovanje omejeno samo na korejski polotok. Ridgway je spet odgovoril: "Ne." Republikanski senatorji so se sedaj vrnili domov s prepričanjem, da ima Ridgway enake strateške nazore, kakor jih je imel Mac Arthur in da bo prav tako, kakor on, terjal, da naj se proti kit. kom. uporabijo ameriška letala za napade v Mandžuriji in da se četam generala Čangkajška dovoli, da se izvezbajo in nato z ameriško opremo uporabijo v bojih na Koreji in za direkten napad na kitajsko ozemlje.

Po Mac Arthurjevi odstavitvi ostajajo tedaj vojakom isti cilji pred očmi in enake strateške naloge, kakor poprej. Ameriška javnost je doma pognana v veliko politično debato, v kateri je vlada s Trumanom v slabši poziciji. Delo za konferenco tirih se nadaljuje, toda vsekakor drži, da na Koreji ameriška politika še ni doživela pravega Muenchena, ker ni bilo doseženo pomirjenje in tudi ni prišlo do kompromisa z Moskvo. Vojaki govore, da vojskovanja na Koreji ni možno

Ameriška pomoč Jugoslaviji

Nadaljevanje razprave o tej pomoči v am. poslanski zbornici. "Pregled". National Committee for a free Europe. Research and Information Center. Odgovorni urednik dr. Miha Krek.

Poslanec BATTLE

Poslanca Battle-a je takoj v začetku v medklicu pozval poslanec FULTON, naj pove zbornici, kaj je videl, ko je bil pred nekaj tedni pri Titu, naj opiše, kakšne slike so visele okrog Tita in kakšna je bila tista zemeljska obla ob Titovi pisalni mizi.

Poslanec BATTLE: "Takoj. Začel bom s Titovo osebno stražo, ki me je spremljala v luksuzno opremljeno okrašeno Titovo sobo. Tito je sedel na daljnem koncu, v kotu podolgaste dvorane. Ena stena je bila poslikana s podobo, ki predstavlja Gabčev kmetijski upor. Na Titovi levici je stala Leninova doprsna soha. Ko sem po tolmaču vprašal, kaj je

s to soho, mi je Tito odgovoril: 'Upam, da ste opazili, da je Leninova in ne Stalinova.' — V sobi je stala na stojalu tudi ogromna zemeljska zemljepisna obla. Nad njo je visel znak srpa in kladiva. Srebrno letalo se je spuščalo navpično na oblo. Ne vem prav kaj naj bi to pomenilo."

Poslanec HAYS je zaklical: "Ko smo bili lani pri Titu, je povdarjal samo eno, namreč, da nam želi povedati, da je on komunist, da so njegovi pristaši komunisti in da se vsi bore za socializem in proti kapitalizmu, ki ga upajo kmalu ugnati in uničiti. Ali je Tito od lani na letos spremenil svoje stališče?"

Poslanec BATTLE je odgovoril, da je 'sprememba velika, kajti nam je Tito pred nekaj tedni dejal, da oba sistema lahko mirno živita drug ob drugem in da on nima namena nikogar napadati. Nasprotno, je dejal, da bo podpiral Zdu-

DIA DE LAS AMERICAS

Con gran entusiasmo se celebró el Día de las Américas, instituido en 1930 por el consejo directivo de la Unión Panamericana a fin de celebrar el aniversario del nacimiento de dicha institución.

El acto central consistió en un almuerzo en el Plaza Hotel, presidido por el canceller interino, general Franklin Lucero, y al que asistieron el jefe de ceremonial del Estado Dr. Raúl A. Margueirat; el subsecretario de Relaciones Exteriores Dr. Guillermo R. Spangenberg y los jefes de las misiones diplomáticas de todos los países que participaron en la reunión de consultas de cancilleres celebrada recientemente en Washington.

En todos los establecimientos de enseñanza primaria, secundaria, especial y universitaria se cumplió el ausetto con motivo de la referida fecha.

El ministro de Ejército e interino de Relaciones Exteriores y Culto, general Lucero, remitió al secretario de la Organización de los Estados Americanos, señor Alberto Camargo, el siguiente telegrama de congratulación:

Al celebrarse un nuevo aniversario de la fecha consagrada simbólicamente a exaltar la amistad existente entre todos los pueblos del continente, las Américas guiadas por un ideal común, refirman su voluntad de unión que es realidad tangible merced al espíritu de cooperación y solidaridad que las anima.

"En este 14 de abril que adquiere especial trascendencia, el pueblo y gobierno de la República Argentina, junto a sus hermanas de América, se asocia a la magna conmemoración rindiendo homenaje a la paz y la concordia que reina entre ellas y formula sus mejores votos para que, con la ayuda de el Todopoderoso, se conserven inalterables las virtudes que perfilan al nuevo mundo como una tierra de trabajo, justicia social y bienestar, esperanza de la humanidad."

DAN AMERIK

Z velikim navdušenjem so prejšnjo soboto tudi v Argentini slavili kot dan Amerik, ki ga je določil odbor Vseameriške zveze leta 1930 kot spomin na obletnico ustanovitve te zveze. Vse slavnosti je preveval duh solidarnosti vseh ameriških držav.

Namestnik zun. ministra, min. za vojsko general FRANKLIN LUCERO je priredil slavnostni banket v hotelu Plaza. Nanj sta bila poleg diplomatskih predstavnikov ameriških držav, ki so sodelovale na zadnji konferenci v Washingtonu še povabljeni šef državnega ceremonijala dr. RAUL A. MARGUEIRAT in podtajnik zun. min. dr. GUILLERMO SPANGENBERG.

Vse šole v Argentini so imele ta dan prosto, prejšnji dan pa so učitelji in profesorji govorili šolski mladini o pomenu tega praznika.

Nam. zun. ministra, minister za vojsko gral Franklin Lucero je poslal tega dne tajniko Organizacije ameriških držav g. ALBERTU CAMARGO naslednjo brzojavno čestitko:

"Ob praznovanju nove obletnice simbolično posvečenega praznika za poveljevanje obstoječega prijateljstva med vsemi narodi te poloble, obe Ameriki, katere vodi skupni ideal, znova poudarjata svojo voljo po tej zvezi, ki je realnost radi želje po sodelovanju in solidarnosti, ki jo navdihuje.

"In na ta izredno važni dan, to je 14. aprila, se narod in vlada Republike Argentine pridružujeta skupno z ostalimi ameriški sestrami veliki spominski slavnosti, izjavljajoč priznanje miru in slogi, ki vlada med njimi. Izraža tudi svojo vročo prošnjo, naj bi se s pomočjo Vsemogočnega Boga ohranile nedotakljive čednosti, ki odklikujejo nov svet kot deželo dela, socialne pravičnosti in blagostanja, kar vse je upanje človeštva."

končati brez razširjenja vojskovanja na Kitajsko, na mednarodnih konferencah v Parizu pa še niso prišli niti do obrisov tistega dnevnega reda bodoče konference štirih zunanjih ministrov, kjer bi naj končno prišlo do kompromisa (po l. 1945 se nobena konferenca štirih ni več uspešno zaključila!). Za miren zaključek spora na Koreji in za splošen kompromis s sovjeti bo treba tedaj pripraviti posebno kapitulacijo, nov usoden Muenchen. Na prvi poskus Muenchena z Mac Arthurjevo odstavitvijo je ameriška javnost sedaj silovito reagirala; le težko je dopustiti možnost, da bi se do jeseni ali do zime 1951 ameriško javno mnenje tako omehčalo, da bi pristalo na končni Muenchen, to je na splošen kompromis s sovjeti, ki po komunističnih nazorih ne more biti drugega ko kapitulacija.

Ali mu smemo zaupati? Ali je iskren? Ali se smemo zanašati, da se ne bo vrnil nazaj k Rusiji? Tito je ponovno zatrjeval, da je prelom resničen. Dejal je: 'Stalin se je uračunal. Mislim, da bomo gospodarsko podlegli, pa le nismo'. — Tito je čokat mož s široko četveroglato čeljustjo, s prijetnimi manirami. Sedaj diktator, prej briljanten Stalinov učenec, Dejal nam je, da je izvežbal 30 divizij za borbe v hribih in bi vsakama napadaleu delale neprimlice. Dejal je še, da 'Stalin dobro ve, da bodo te jugoslovanske divizije vezale prav tolikšno število ruskih divizij! Tito tudi ve in kristosrčno prizna, da v bodoči vojni 'nihče, tudi on ne, ne bo mogel ostati nevtralen'. On pa, da se bo boril skupno z Združenimi Narodi."

"Obiskali smo tudi kolhoz in je bilo zanimivo razgovarjati se z ljudmi, možmi, ženami in otroci, ki delajo na kmetiji. Razen komunističnih vodij, ki so bili poslani, da upravljajo kolhoz, nikdo teh ljudi ni komunist. Oni nič ne vedo o politični filozofiji komunizma, leninizma, stalinizma. Kar sem na njih najbolj opazil je, da so strašno siromašni, da so zgaranji, da nimajo ničesar od življenja ali pa prav malo. Obiskali smo nekaj kmetijskih hišic in bili presenečeni nad tem, kako so vsi prijazno govorili o Ameriki. Mnogi imajo sorodnike v Ameriki in sanjajo, kako bodo enkrat sami prišli sem."

Poslanec SMITH

je imel dolg in zanimiv govor, ki ga v daljših izvlečkih podajamo:

"Imam vtis, da je naša politika, politika tja — v — en — dan. Kolikokrat smo do sedaj že igrali kar na slepo srečo in smo pri tem prišli v strašne škripce? Če bomo nadaljevali s politiko "na slepo srečo", je neobhodno potrebno, da

(Nadaljevanje na 3. strani)

Trst v očeh švicarskega časnikarja

V začetku januarja t. l. se je mudil v Trstu urednik uglednega švicarskega dnevnika "Neue Züricher Zeitung". Pordobno se je seznanil z vsemi tržaškimi problemi, ugotovil silen gospodarski razmah tega važnega pristaniškega mesta pod sed. zav. upravo ter približ dejstvo, da Trst Italiji sploh ni potreben in da pod njeno upravo tudi nobene bodočnosti ne more imeti. O vseh teh svojih ugotovitvah je pod psevdonimom —alp— napisal dva članka, ki sta bila objavljena v "Neue Züricher Zeitung" 17. in 18. jan. t. l.

Izvajanja švic. časnikarja so seveda v živo zadela italijanske liste, ki so radi tega objavili vrsto člankov, v katerih so pogrevali italijanske "pravice" do Trsta. Radi tega smo se zanimali za oba članka ter sedaj v prevodu objavljamo iz njih glavne ugotovitve:

★

Današnji obisk Trsta predstavlja, pravi dopisnik -alp-, za obiskovalca "iz Vzhoda, se pravi iz območja jugoslovanskega načrtnega gospodarstva, skoraj rajsko sliko", prav tako pa tudi obiskovalca iz Zahoda začudi velika izbira in založenost izločb ter promet najmodernejših avtomobilov po cestah. Trst se je danes povzpel kot uvozno pristanišče "Marshallovih" pošiljk za Avstrijo in je količina iztovorjenega blaga že prekoračila najvišje številke prometa iz leta 1913. Omenjajoč sijajne železniške zveze v vzhodnem zaledju, pravi dopisnik, da je leta 1912. odpadlo od celotnega prometa 2,6 milijonov t 13,2% na Kranjsko, 11,3% na Goriško, 11% na Nižje Avstrijsko, 9,8% na Štajersko, 9,5% na Češko, 8,4% na Ogrsko s Hrvaško in Vojvodino, 8,2% na Moravsko ter 6,8% na Koroško. S priključitvijo Trsta Italiji je mesto izgubilo svoje naravno zaledje ter so ga Lahji z ogromnimi stroški umetno vzdrževali. Danes pa je Trst, ko so mu odprta skoraj vsa vrata na Vzhod, poleg Marsella in Genova, najbolj prometno pristanišče; k temu je mnogo pripomogla tudi Marshallova pomoč mestu samemu (1949-50: 17,8 milijonov dolarjev, 1950-51: 13,4 mil. dolarjev ter 1951-52: 6,3 mil. dol.), tako da je povsod opaziti silno obnovitveno delo; odpravi brezposelnosti pa je pomagala izbira Trsta za izkladalno pristanišče za Avstrijo.

Navajajoč podrobnosti obnovitve posameznih tovarn in večjih obratov pravi -alp- h koncu: "Bodočnost mesta je odvisna od tega, ali bo uspelo vzpostaviti v Evropi zadovoljive politične in gospodarske razmere. Priključitev k Italiji ne bi odpravila gospodarskih težav mesta. Nasprotno — Italija tega pristanišča brez zaledja sploh ne rabi. V Benetkah ima prometno-politično mnogo bolj ugodno pristanišče na Jadranu. Priključitev k Jugoslaviji, ki jo je možno le gospodarsko-politično zagovarjati, ni po godu večini prebivalcev. Samostojen Trst ni sposoben življenja, kajti meje, ki so bile edinstvenemu primeru Svobodnega ozemlja začrtane na pariški konferenci, predstavljajo klasičen primer politične polomije, je nujna posledica nasprotij velikih sil med seboj."

Drugi članek je posvečen Posledicam konflikta med Kominformom in Jugoslavijo v Trstu. Tako kot povsod drugod vlada tudi v Trstu velik strah pred vojno, katerega samo še spretno povečujejo komunisti, češ da bo prva atomska bomba priletela na mesto, ako bodo še dolgo zavezništvo v njem. Zato so ital. komunisti in Titu nasprotni elementi za takojšnje nevtralizacijo mesta in postavitve guvernerja. Ta krilatca se počasi prebivalcev prijemlje. Istočasno pa jih, pravi -alp-, zlasti italijansko misleče prebivalce moti izboljšanje odnošajev med Titovo FLRJ in Italijo. Poudarjajoč spretno manevriranje predstavnika ital. kom. Vidalijski sredi med Moskvo, Italijo in Titom — glavna parola: Dajte Trstu guvernerja in naj bo pod UNO! — navaja mnenje nekaterih, da pri letošnjih obč. volitvah utegnejo odnesti komunisti večje število glasov na škodo nekaterih ital. strank; večina pa je mnenja, da bodo število glasov to pot povečale skupine, ki se zavzemajo za samostojnost Trsta, meščanska stranka protititovskih Slovencev in Tržaški blok. -alp- pravi nato dobesedno: "Nasprotje med komunisti in nekomiunisti se v mestu pridružuje še nasprotje med italijansko večino in močno slovensko manjšino. Italijani sov defenzivi. Le tenek koridor veže Trst z Italijo. Vsenakrog po obrobni gričkah pa žive Slovenci. Iz leta v leto raste njih število v celoti prebivalstva."

Izboljšanje odnošajev med Jugoslavi-

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

USA: Truman je svojo akcijo proti Mac Arthurju zagovarjal že drugi dan pred ameriškim narodom, ko je po radiju izjavil, da "je šlo za mir ali vojno. Ameriška politika na Daljnem vzhodu teži za mirom in bi bilo silno tragično korejsko vojno razširiti še na druga področja."

V ponedeljek je imel drugi govor, v katerem pa je ostro napadel ZSSR in pozval ameriški narod, da se strne v borbi proti "smrtnemu sovražniku" in da ne pusti vojne na Koreji brez zmage. Izjavil je, da je ZSSR takoj po premirju l. 1945 pričela z agresivno politiko proti svobodnim narodom, ki pa da jo je ameriška politika onemogočila šele po l. 1948. Pozval je Amerikance in druge svobodne narode, naj ne opuste borbe proti komunizmu, ker je "naša izbira ali vojna na Koreji ali pa vojna na drugem kraju, ki bi bil še težji in morda bližji našim mejam."

Severnokorejska vlada je poslala tajništvo ZN v ruščini pisano spomenico, v kateri stavlja predloge za sklenitev miru na Koreji. Predlogi so po prvih ameriških komentarjih nesprejemljivi za ZN in za USA posebej. Padle so tudi izjave, da "napadalec sploh nima pravice postavljati predlogov." Severni Korejci zahtevajo kot predpogoj za pogajanja popoln umik tujih čet s Koreje.

USA je odločno odbila angleški pred-

ODMEVI MAC ARTHURJEVE ODSTRANITVE V SVETOVNEM TISKU

Ob odstavitvi Mac Arthurja je svetovno časopisje podalo različne komentarje. Britansko je skoro brez izjeme povečevalo Trumanovo potezo kot edino pravilno, laburistična stranka pa je imela slavnostno zborovanje. Francosko časopisje je sprejelo odstavitev z mešanimi občutki, prav tako italijansko. Španski dnevniki niso prinesli komentarjev zaradi nesigurnih odnosov z USA. Južnoameriško časopisje je ob Trumanovem sklepu deljeno, prav tako pa tudi severnoameriško. Republikanski dnevniki so prinesli naslove: Truman podpisal smrtno obsodbo nad USA; Truman postaja diktator; Azijski Muenchen; Truman in Acheson pred politično sudišče; itd. Demokratični dnevniki se strinjajo, čeprav nekateri tudi zelo previdno, s Trumanovo akcijo, trezno pa piše "New York Times", ki pravi pod naslovom: "Pravilna poteza ob napačnem času" med drugim naslednje: "Truman ima to življenjsko tragedijo, da nikdar ob pravem času ne spregleda stvari. USA se bo še bolj razdelila in to prav sedaj, ko je enotnost tako potrebna. Mac Arthurjevi politični pogledi so bili v marsičem dalekovidnejši, kakor Trumanovi in Achesonovi. Ni dvoma, da je Azija silno važna v obrambi proti komunizmu."

Vatikansko glasilo "Osservatore Romano" pa v svojem uvodniku pravi, "da je ves Vzhod po intervenciji kitajskih komunistov na Koreji slepa ulica brez izhoda. Trumanova odločitev je dejansko iniciativa za mir, ki je tem pomembnejša radi Mac Arthurjevega ugleda v USA. Truman svoje mirovne ponudbe ni označil z besedami: svojo željo po miru je hotel pokazati z dejanjem, čeprav je to v škodo njegovi lastni priljubljenosti."

jo in Italijo je privedlo Lahom naklonjeno prebivalstvo do zaključka, da jih bo vojaška zav. uprava pustila na cedilu. To so zlasti — po mnenju prebivalstva — potrdile spremembe v vodstvu voj. uprave, katerih višek naj bi bil v odhodu Lahom silno naklonjenega generala Aireya. Ta je v vseh poročilih, razen v zadnjem, zahteval priključitev Trsta Italiji v smislu zav. izjave z dne 20. marca 1948. Po dopisnikovem mnenju pa so ti strahovi lahofilov pretirani, da si ni mogoče prikriti, da je do spremembe v zadržanju voj. uprave prišlo. Zavezniki so do pred nedavnim podpirali politiko priključenja vsaj zone A Italiji, a so tudi to začasno odložili — kot kažejo nekateri znaki — z izrednim izboljšanjem razmer med zavezniki in Titom. Pri tem jih morda vodi misel, omenja -alp-, da je Trst možno braniti, ako ga bo kdaj treba braniti, le skupno z Jugoslavijo. Kljub vsemu pa bo — zaključuje dopisnik — med zavezniki ostala živa želja, priključiti vsaj zono A Italiji, dasi bo ta proces priključitve zaradi izboljšanja razmer s Titom trajal dalj časa, status quo na tržaškem ozemlju bo tako trajal dalj časa, kot si pa to "sangvinični Italijani" žele.

log o vrnitvi Formoze kom. Kitajski. Dulles, strokovnjak za Daljni vzhod, je izjavil, da "ameriška vlada sploh ne misli na priznanje kitajske kom. vlade."

ANGLIJA: Ernest Bevin, biv. zun. minister je prejšnjo soboto umrl. Bevin, ki je po I. svet. vojni kot vodilen član angl. sindikatov z grožnjo splošne stavke preprečil vladine namene za vojaško intervencijo proti tedaj snujoči se Z. S. S. R. je po II. svet. vojni zavzel odločno protikomunistično stališče.

V Rokavskem prelivu se je poškodovala angl. podmornica "Affray" s 75 možmi posadke. Dosedaj so bili brez uspeha vsi poskusi za rešitev podmornice, predvsem pa njene posadke.

FRANCIJA: Vlada je zaprosila parlament za odobritev novih davkov v višini 50 milijard frankov.

Maršal Petain je znova težko zbolel. Pred dnevi se mu je zdravstveno stanje zboljšalo, sedaj pa so nastopile komplikacije in se zdravniki resno boje za njegovo življenje. Maršal Petain bo prihodnji torek, če bo prestal sed. krizo dopolnil 94 let.

PORTUGALSKA: Predsednik portugalske republike gneral Antonio Oscar de Fragoos Carmona je v 81. letu starosti umrl. Pokojni je bil predsednik Portugalske zadnjih 25 let.

ŠVICA: Slabi "botri". Dne 7. februarja so prenočili v istem hotelu v Feusisbergu v Švici Vladimir Dedijer, znani Titov propagandist, Peleš Momčilo, vođa jugoslovanske tajne policije UDV v Švici, Stanislav Stanojević, njegov namestnik, Mile Dulac iz Beograda, Drago Kunc iz Düsseldorfa, Punonie Lozo, Italijan, ki stanuje v Bernu in Schappe Josef, Nemeč iz Düsseldorfa. — Schappe Josef je znan nemški komunist, ki je izstopil iz zapadnonemške komunistične stranke in osnoval novo, neodvisno nemško komunistično stranko. V hotelu so izjavili, da se jim je na poti pokvaril avtomobil in da so ga dali v neki vasi v popravilo. Kasneje je bilo ugotovljeno, da to ni res. Ti komunisti so imeli v hotelu konferenco, o kateri so želeli, da bi ostala tajna. Kaj so na konferenci razpravljali, ni znano. Sklepejo, da so dali jugoslovanske komunisti Schappeju navodila, kako se od Moskve odpade in osnuje samostojno stranko: Ker pa Schappe nima niti vojske, niti policije, kakor jo ima Tito, bo njegove samostojne komunistične stranke kmalu konec. Moral bo poiskati na zapadu kakega bolj petičnega botra, kot je Tito, ki sam rabi pomoč.

PISMO IZ USA

Ameriška javnost, ki jo je razburila odstavitev Mc Arthurja tako, kot že dolgo ne kak dogodek, se bo polagoma pomirila, ako ne bo nastopil kak drug dogodek, ki ga še ne poznamo, a ga nekako nagonsko čutimo prihajati...

Demokracija je res silno lepa stvar. To smo posebno občutili v teh dneh. Ko je Truman objavil, da je odstavil Mc Arthurja in povedal, zakaj je to storil, so zapeli telefoni širom Amerike in brzojavke protestov in odobravanj so začele deževati v Belo hišo, v senat, v kongres... na vse strani. Brzojavna družba Western Union je objavila, da še nikdar v ameriški zgodovini ni imela toliko dela. Ponekod je bilo za Mc Arthurja 5:1, drugod zopet 3:1; celo v Beli hiši so priznali, da je bilo več protestov kot odobravanj. V Oklahomi so Trumanovo in Achesonovo sliko slovesno sežgali, ženske v Baltimoru so sklenile, da gredo protestirat v Washington, pristaniški delavci v New Yorku so iz protesta štrajkali 2 uri, nekje so že zbrali 100.000, na drugem mestu pa kar en milijon dolarjev za Maca, ako bo kandidiral drugo leto za predsednika. Časopisi prinašajo izjave "Judi iz ulice". Kakor so že te originalne, tipično ameriške, prav tako so v glavnem pozitivne za Maca. Republikanci, stari nasprotniki Trumana in Achesona, bi se pokazali za nesposobne, če ne bi tega stanja izkoristili. Ohijski "Mr. Republican" Taft je govoril o "črnem dnevu". Tudi newyorški guverner Dewey se je potegnil za Maca. Drugi hočejo spraviti celo zadevo pred senat in kongres, kjer bi radi imeli, da bi jim Mac Arthur povedal svoje stališče. Trumanovi ljudje so zopet zagrozili, da imajo, še kaj več za povedati. Zelo ganjen, a v izjavi rezerviran, je bil tudi "Ike" (Eisenhower), ko so mu v Koblenzu povedali, kaj se je zgodilo z njegovim nekdanjim šefom. Kakor vedno je bil tudi to pot Eisenhower dovolj previden,

Za železno zaveso

FLRJ: Truman je iz vladnega fonda odobril Titovi vladi nadaljnjih 20 milijonov dolarjev za nakup sirovin.

Titovim političnim in gospodarskim skrbem se je sedaj še pridružila bolezen. Listi namreč poročajo, da je jug. kom. diktator Tito zbolel na vnetju žolčnega mehurja.

Titova vlada je s Francijo podpisala sporazum, po katerem bo Francija dobavila Jugoslaviji manjše količine orožja. Titova vlada se je pa obvezala, da bo plačala kot odškodnino za zaplenjeni rudnik bakra v Boru Franciji 13 milijonov dolarjev, plačljivih v 10 letih.

MADŽARSKA: Sovjetska posadka v Szombattelyju se je uprla, z njo pa še gojenci madž. kadetnice. Policija je v akcijah pobila okoli 270 kadetov.

Vlada je znova uvedla krušne nakaznice.

ČLOVEK NI BLAGO,
— bodi prepričanje vseh. —
V nedeljo 20. maja 1950.

KOMUNISTI NA KOREJI SE SE VEDNO UMIKAJO

Bojišče na Koreji se polagoma pomirja proti severu. Amerikanci v previdnih sunkih potiskajo kitajske komuniste vzdolž cele bojne črte. Komunisti so zavzeli taktiko zavlačevalne borbe ter v ta namen puščajo za ameriški oddelki manjše gverilske edinice.

Ameriške čete so pod poveljstvom van Fleta prodrle še 22 km severno od 38. vzporednika na srednjem bojišču in pustile za seboj področje Hwachona. Vkorakale so v Yanggu, kjer komunisti niso nudili odpora.

V zadnjih dneh so komunisti imeli dnevno povprečno po 3.000 izgub, Ameriške izgube v celoti so se pa že tudi dvignile nad 50.000.

Anglija je poslala nove kontingente čet na Korejo ter se je število britanskega vojaštva na bojišču zvišalo na 20.000.

Kom. kitajska agencija "Nova Kitajska" je objavila, da je 31 ameriških vletrdnjav bombardiralo Nantung v Mančuriji. Žrtve med prebivalstvom so bile strahotne. Poročila ameriški glavni stan ni potrdil, pa tudi ne zanikal.

Po poročilih ameriške obveščevalne službe so kitajski komunisti poslali v severno Korejo nad 650.000 mož, Sovjeti pa imajo pripravljenih nad 100 podmornic v pristaniščih Port Artur in Daren v njuni bližini pa zbranih 75.000 mož.

ARGENTINA

Predsednik gral Peron je sprejel guvernerja province Mendoze in vse poslance tam. provinc. parlamenta. Vsi so predsedniku izrazili željo, naj bi znova kandidiral pri predsedniških volitvah prihodnje leto. Isto željo so prej izrazili poslanci peronistične stranke tudi iz Cordobe.

General Peron je z gospo soprogjo povabil pred dnevi na večerjo v predsedniški palači predsednika brit. trgovinske delegacije polnomoč. min. Johna Edvarda. Navzoči so bili tudi vsi argent. ministri iz gospodarskih resorov. Med večerjo je bil tudi razgovor o še nekaterih rezerviranih vprašanjih za sklenitev nove trgovinske pogodbe med obema državama.

Zadnje zvišanje plač, ki ga je pred dnevi odredil predsednik gral Peron vsem državnim uslužbencem, bo stalo državo letno 800 milijonov pesov.

Odbor Glavne delavske zveze je že sestavil spored slavnosti za 1. maj, ki je v Argentini kot "dan delavca" državnik praznik. Kakor ostala leta bodo tega dne glavne slavnosti ob 17. uri popoldne na Majskem trgu pred vladno palačo, kjer bodo zbranim delavskim množicam govorili najprej predstavniki Glavne delavske zveze, za njimi Eva Peron, končno pa sam predsednik republike gral Peron, ki bo s svojim nagovorom zaključil slovesnost.

Glavna zveza trgovskih uslužbencev je sredi Buenos Airesa odprla svojo prvo veleblagovnico, v kateri ljudje lahko dobe vse stvari, ki jih potrebujejo za življenje, razen luksuznih predmetov, katerih veleblagovnica ne mara prodajati. Pri tej slavnosti so bili navzoči tudi gral Peron, Eva Peron in notr. min. Angel Borlenghi, ki je predsednik omenjenega združenja.

Zun. min. Dr. Paz, ki se je udeležil konference zunanjih ministrov ameriških držav, se je iz Washingtona vrnil v Buenos Aires. Po vrnitvi je najprej poročal o poteku konference in njenih sklepih predsedniku gralu Peronu, nato pa je dal časnikarjem izjavo o delu te konference in o stališču, ki ga je na njej zavzemala argentinska delegacija. Tako je dejal, da je v sklepu o pošiljanju oboroženih sil posameznih ameriških držav za boje proti kom. napadalcem izven njihovega nacionalnega področja upoštevana argentinska rezerva, da bo vsaka taka odločitev pred njeno izvršitvijo dana v presojo in odločitev argentinskemu narodu.

Na Trgu Gran Bourg bodo v petek odkrili spomenik peruanskemu maršalu Donu Ramoni Castilla, ki je bil vrstnik Osvoboditelja grala San Martina, njegov soborec in velik osebni prijatelj.

Na sedežu družbe Corporación de Transportes de la Ciudad de Bs. Aires, ki je lastnica podzemskih železnic, tramvaja, omnibusov in mikro-omnibusov, so prejšnji ponedeljek odpirali ponudbe za odkup vsega tega premoženja. Komisija je ugotovila, da je bil samo en ponudnik in to argent. prometno ministrstvo, ki ponuja za odkup vseh navedenih prevoznih sredstev 410 milijonov Pesov.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

"Družabna pravda" — april 1951, št. 44. Vsebina: "Brez ravne obnove ni preosnovne družabnega reda (Mgr), "Nekaj besed o tretjem členu" (Janko Hostnik), "Del. protikom. akcija — Protikom. akcija delodajalcev — Delavskodelodajalska protikom. akcija: Uspeh soc. nauka Cerke" (Milan Majnik), "Zakaj in kako sem postal strokovničar" (J. M.), "Vpliv in sadovi soc. okrožnice" (Drin), "Proslave" (Reporter). Številki je priključeno poročilo odbora DP za čas od 1. jan. 50-28. febr. 1951.

strani. "New York Times", ki je neodvisen demokratiški časopis, ni pokazal tega poguma. Pokazalo se bo, kar bo kmalu spregledal tudi človek na ulici, da druge možnosti v demokraciji ni moglo biti, čeprav s tem ne trdimo, da je "afera Mc Arthurja" s tem že spravljena s sveta. Resnost položaja bo zopet ameriški narod zbrala okoli svojega predsednika. Mogoče bo ta epizoda celo pospešila pripravljenost ameriškega naroda. Gotovo je, da se bo prej ali slej izkazala za koristno operacijo, če ne na zunanem, pa na našem notranjem političnem polju. ON

Novice iz Slovenije

Ureditev obmejnega prometa. Med deželno vlado in jugoslovanskim konzulatom v Celovcu se vodijo razgovori, kako bi se uredil obmejni promet med Avstrijo in Slovenijo. Ureditev prometa je bila potrebna, ker je s 15. aprilom v Sloveniji stopila v veljavo nova uredba za gibanje v obmejnem pasu.

Za svobodo in pravico v Trstu. Slovenska demokratska zveza za Svobodno tržaško ozemlje je vložila pri zavezniški vojaški upravi v Trstu pritožbo, ker še vedno ni rešila vprašanja tržaškega državljanstva in smatra, da so za podelitev državljanstva pristojni državni organi v Rimu. Italijanska vlada v Rimu pa zavrača vse prošnje Slovencev in Hrvatov.

Kapucini v Sloveniji so veliki reveži. Med duhovniki v Sloveniji so največji reveži kapucini. Nimaajo živilskih kart, v cerkvah ne smejo pobirati milodarov, bire so prepovedane. Kdor more, naj jim pomaga.

Ameriška pomoč se malo pozna. Ker je bila reklama o pomoči velika, so ljudje pričakovali, da bo vsak nekaj dobil. Ker pa je bila Slovenija od suše menda najmanj prizadeta in ker kmetje že prej niso imeli živilskih kart, se ameriška pomoč na kmetih sploh ne pozna. Tistih 60 dkg neočiščenega sladkorja, ki so ga dobili otroci pod 10 letom starosti, je napravilo več razburjenja kot koristi. Ljudje pravijo, da spravljajo Titovci hrano v magazine za Ruse, ko pridejo v Jugoslavijo. Jezijo se na Amerikance, češ da podpirajo Tita in njegov režim, ne pa ljudstva. Iz Tolmina je nekdo pisal: "Amerikanci naj vzamejo, kar so nam dali (Tita in njegov režim) in vrnejo, kar so nam vzeli (svobodo), pa ne bomo nikoli rabili njihove pomoči."

Davki bodo letos še višji. Ker Titovci ne morejo več tako javno, kot so doslej, naganjati kmete v zadruge, so začeli na kmete izvajati pritisk z davki, pre-

izkušenim sredstvom za brzdanje kmetov. Kmetu J. F. iz P. so za letošnje leto naložili 84.000 dinarjev davka. Ta kmet ima v hlevu 14 glav živine. Če jo proda po uradno določenih cenah, dobi zanjo kakih 110.000 - 120.000 dinarjev. Tako mora torej prodati skoro vso živino, da plača davke, ali pa vstopiti v zadruge. Izgleda, da bodo letos davki tista sila, "kot močno orožje v rokah ljudske oblasti proti kulakom", ki bo gonila kmete v kolhoze.

† France Marolt. V Ljubljani je 7. aprila umrl France Marolt, ustanovitelj in dolgoletni dirigent biv. Akademskega pevskega zbora v Ljubljani, ki je pod njegovim vodstvom postal najprezentativnejši slov. pevski zbor.

Pok. Marolt je bil tudi vodja Folklornega instituta Glasbene matice v Ljubljani in ima velike zasluge za raziskavanje narodne pesmi v splošnem ter je odkril in tako ohranil mnoge stare narodne slov. pesmi.

Na Prešernovi proslavi v Ljubljani so čitali oz. recitali Prešernova dela tudi pesniki in pisatelji kot n. pr. Božo Vodušek in Fran S. Finžgar, na proslavi so pa bili med drugimi Miha Marinko, Sergej in Boris Kraigher, Lidija Šentjurčeva, dr. Marjan Brečelj, Boris Zihel, Franc Kimovec in dr. Ferdo Kozak.

Arhitekti v Ljubljani bodo začeli izdajati svojo revijo.

Da bi razbremenili velike elektrarne so pri generalni direkciji elektrogospodarstva LRS osnovali oddelek za dodatno elektrifikacijo, ki ima nalogo graditi majhne elektrarne na vseh tistih vodah, kjer je to možno. Tako bodo začeli graditi "šolsko" elektrarno na Zapoškem potoku v Cerknem pri Idriji.

"Teorija in praksa" ali "množični" ogledni partizanski pohod. Fizkulturna zveza se je pred meseci namenila izvesti množični pregledni partizanski po-

hod, katerega naj bi se udeležili zastopniki vseh sportnih zvez, povabljeni pa so bili tudi zastopniki sportnega oddelka na prosvet. min. in pri ljb. občini. Na zbornem mestu v št. Vidu se je pa zbralo — reci in piši — samo pet ljudi in to član tajništva FZS, zastopnik Strelske zveze in smučarske zveze, instruktor ter dopisnik "Poleta". Poročevalec "množičnem" pohodu z besedami: "Zdi lista zaključuje svoje poročilo o tem se nam, da bi moral izvršni odbor FZS o takih in podobnih stvareh razpravljati, ker to vsekakor ni osamljen primer."

V Ljubljani stane ena pomaranča 150 dinarjev.

Mesečna plača z visokošolsko izobrazbo je v Sloveniji 5.000 din, ostali pa dobe mesečno 3.200—3.600 din.

Dr. Valter Šmid. V Gradcu je umrl v 82. letu starosti vpokojeni univerzitetni profesor in muzejski ravnatelj dr. Valter Šmid, doma iz Gaštea pri Kranju. Prvotno slavist, se je pozneje posvetil arheologiji in je kot kustor ljubljanskega muzeja dvignil naše arheološko raziskavanje iz prejšnjega ameterstva in tudi špekulacije na znanstveno stopnjo. Zaradi spora z dr. Evgenom Lampetom se je pozneje preselil v Gradec, kjer so njegove sposobnosti izkoristili in priznali. Toda vsak prosti čas je uporabil za arheološko delo na slov. tleh. Predvsem ga je zanimala predrimška doba — Vače, keltski Nauportus itd.

Umrl so: Josip Zabukovec v Gradičku na Krki, Manca Zupančič, roj. Zibelnik v št. Vidu, Angela Valjaves s Vitomira v Lešah pri Brezjah, Janko Gale v Vevčah, Ivan Trempuš v Kranju, Franc Nered iz Koblarjev pri Stari cerkvi, Albina Mramor, roj. Nečimer v Žabji vasi pri Šmihelu, Ana Rabič, roj. Stare na Javorniku, Josip Meze, duhovnik Salezijske družbe na Rakovniku, Pavla Tomš, roj. Zupančič v Ptuj, Ana Bartol v Ljub., Angeleca Petrovič v Borovnici, Matija Vadnjal, upok. Tob. tov. v Ljb., Matevž Puc iz Podgore pri Gorinji vasi, Anica Vovk v Ljb., Katarina Hajek, roj. Podgornik v Zalogu, Ivan Mohorč v Ljb., Julči Berlan, učit. v p.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

Vse naročnike lepo prosimo, da poravnajo naročnino za Svobodno Slovenijo za leto 1951.

Uprava Svobodne Slovenije

Spored koncerta slov. narodne pesmi, ki ga bo izvajal Slov. pevski zbor "Gallus" 29. aprila v Buenos Airesu.

I. del: Mešani zbor

Hubad: 'N mav čez izaro
Hubod: Snoč, pa dav' je slanica pala
Hubad: Luna sije
Gerzinič: Sonce je za goro šlo (venček)

Savelli: Zagorski zvonovi

Tomc: Svatske pesmi.

II. del: ženski zbor

Adamič: Rasti, rasti rožmarin
Orel: Čez Savco ne hodi v vas
Orel: Ogļjar.

III. del: Moški zbor

Adamič: Vse te žlahtne rožice
Dev: Hladna jesen že prihaja
Dev: Tam, kjer lunica.

IV. del: Mešani zbor:

Bajuk: Zdravica Slovencev
Osana: Fantje na vasi (venček)
Kimovec: Marko skače
Bajuk: Čukova ženitev
Šijanec: Odmevi s koroških planin (venček, posvečen pevskeemu zboru "Gallus").

Pevski zbor "Gallus" je v soboto, 14. aprila, sodeloval na akademiji Československe katoličke združenj v njeni dvorani

v Ljb., Frančiška Kokalj, roj. Knaflič v Ljb., Alojzija Babnik v Ljb., Silva Birk v Ljb., Emil Trtnik v Ljb., Josip Jerinc v Mekinjah, Franc Pajk, mest. nadpaznik v p. v Ljb., Janez Bogovič, pos. v Semiču pri Vidmu, Evgenija Muršič, roj. Lestan v Mirnu pri Gorici, Jožef Zadnik, obč. tajnik v p. v Ljub., Marija Podbršček v Ljb., Marija Petrovič v Borovnici, Alojzij Kerin pri Sv. Križu pri Kostanjevici, Ignacij Habič v Ljb., in Loboda, vlakovodja v p. v Krškem.

ni v ulici San Juan. Prireditev se je vršila pod naslovom "Spomin na dom" ter se je udeležilo tudi nekaj Slovencev, prijateljev in znancev ter tu naseljenih Čehov. "Gallus" je s svojim petjem navzoče občinstvo zelo navdušil ter žel za izvajanje veliko priznanje in pohvalo.

R. RIGLER:

SAM TEMELJITO KASTELJANSKO

Slovinci v Argentini, in v lat. Ameriki sploh, imamo že slovensko-kasteljanski slovar, v tisku pa je že drugi del — kasteljansko-slovenski. Nimamo pa doslej še nobene slovnice. Staronaseljenci so imeli preprosto Lebanovo vadnico. Obstoja je tudi druga slovnica, ki pa je imela namen otroke izseljencev naučiti nekaj "jugoslovaščine". Nam pa se sedaj obeta z Riglerjevimi delom "Sam temeljito kasteljansko" popolna slovnica kasteljanskega jezika, pisana s stališča slovenskega preprostega človeka, ki pozna z ljudskošolsko izobrazbo ustroj svojega jezika. Riglerjev učbenik ni slovnica v suhoparnem smislu, kakor smo jih vajeni, temveč je resnični tečaj kasteljanskega jezika, pisan kot resnično govornje predavanje v šoli na najpreprostejši način. To svojo — ne toliko znanstveno — temveč praktično metodo uporablja tudi v tem učbeniku, ki ga je razdelil na ure, vmes dela praktične vaje in kot učitelj določa tudi domače vaje; ko je to opravljeno, nas spusti šele k drugi uri. Na koncu posamezne skupine petih ur ponovi zopet snov z učencem. Šele, ko si si usvojil tako natančno razloženo, s slovenskega stališča primerjane slovnice oblike, se vzpenjaš z lahko kvišku in prepričan si lahko, če boš po njegovih navodilih opravil ta, šolsko razloženi, tečaj, boš ob koncu knjige, ki je preračuna na tri mesece, že lahko govoril kasteljansko.

Ta praktična razlaga, jasnost in pedagoška usmerjenost učbenika, je odlika te ameriške kratkočasne vadnice.

(Nadaljevanje na 4. strani)

"'N MAV ČEZ IZARO"-Koncert slovenske narodne pesmi

NEDELJA, 29. APRILA ob 17. uri
Kolegij "La Salle", Río Bamba 650.

NABAVITE SI VSTOPNICE V PREDPRODAJI V SANTERIJI IN PAPELERIJI "SANTA JULIA", VICTOR MARTINEZ 39.

Slovenski pevski zbor "Gallus"

AMERIŠKA POMOČ JUGOSLAVIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

si ogledamo, kje pravzaprav smo. Pogledajte. Leta 1945 je komunizem obvladal okrog 190 milijonov ljudi. Leta 1948 je nadel 450 milijonov in leta 1950 nad 800 milijoni podložnikov. To je položaj. Zakonski predlog, ki je pred nami, nima s človečanskimi pravicami nič opraviti. Mnogi med nami so bili dosti navivni, da so se dali preslepiti in so verjeli, kako je v Jugoslaviji divjala suša, ki da je povzročila lakoto. Predlagatelji niso mogli doprinesti dokazov za to trditev. Ta zakonski predlog je, nasprotno, navaden trik, s katerim hočejo ameriške mu davkoplačevalcu izvléci nekaj denarja in pomagati v volno zavitemu komunistu, da bi se obdržal na majajočem se prestolu. Sem proti predlogu."

"Spet srečujemo ta prokleti izraz o "politični preračunanega rizika". Tako so nam govorili v Teheranu, tako v Jalti, tako v Potsdamu. Tako so govorili v pobožni želji, da bo Stalin lepo pridren. Isto se je pozneje ponavljalo v odnošnjah s kitajskimi komunisti. Imenovali smo jih mirne "agrarne reformatorje". Danes pa morijo našo mladino po korejskih bojnih poljih. In spet uganjamo isto "politično preračunanega riskiranja", ko se predajamo pobožnim željam, da bo komunist Tito kdaj stal ob naši strani proti Stalinu. Spet delamo nov kompromis s komunizmom. Tisti, ki kaj vedo o teh 30 Titovih divizijah, odločno zanikajo, da bi to bila "najmočnejša armada v Evropi izven Rusije". To je vse sama gola propaganda. Po mojih informacijah je to ena najslabotnejših armad v od komunizma ogroženi Evropi. Vsi poveljniki v Titovi vojski drže s Stalinovo Rusijo, medtem ko je preprosti vojak domovinski patrijot, ki enako sovraži Tita kot Stalina... Bog ve, če Tito sploh ima teh 30 divizij? Karkoli pa ima, je slabo opremljeno, oboženo s stariim orožjem nemškega in ruskega porekla. Karkoli ima, vodijo slabši oficirji, katerih politična zanesljivost ni gotova. Ta vojska bi morala biti opremljena z modernim

orožjem in postavljena pod poveljstvo oficirjev, v katerih zvestobo do demokratičnih vrednot nihče ne dvomi. Dokler tega ni, riskiramo, da bomo ameriško orožje spet izročili ljudem, ki ga bodo enkrat uporabljali proti nam in z njim pobijali našo ameriško mladino..."

"...Ako predlog o pomoči sprejmemo, ne bo minilo novih 6 mesecev, ko bo Državni tajnik spet stal pred nami tukaj z novimi prošnjami, da mu dovolimo, da pošlje orožje v Jugoslavijo. Ta igra je preveč riskantna. Če mu odredimo orožje, nam bo ljesjak Tito zagrozil: Dobro, ako mi ga vi ne daste, mi ga bo dala Rusija. Takšne grožnje so v preteklosti pri nas vselej učinkovale in spet bodo. Nimamo nobenega zagotovila, da bo Tito naš. Zakaj pa tega pogoja ne postavimo v darilno listino? Kolikor mi je znano, se naša vlada z jugoslovanskimi vojaškimi šefi o tem ni razgovarjala..."

"Ali se še spominjate, kako je govoril bivši kralj Peter tukaj v tem domu leta 1943, ko nas je prosil, da pomagamo velikemu rodoljubu Mihajloviču? Vsi smo stali polni navdušenja in mu poskali. To staro tramovje pod stropom je odmevalo od našega ploskanja. V manj kot enem letu smo izdali in prodali ubogega Mihajloviča, da bi mogli kupiti Tita. To je eno črnih poglavij v naši zgodovini, eden teh "preračunanih rizikov", ki je pahnil Grčijo v katastrofo in poglaval ves Balkan v nered. Da smo zvesto podpirali Mihajloviča, bi danes naše vojaške straže stale vzdolž Donave..."

"Tito je komunist in se celo s tem ponaša. On je diktator brez srca. Zatrli je svobodo. Svoje nasprotnike mori, strelja in obeša, in na tisoče dobrih, lojalnih ljudi je vrgel v politične kaznilnice. Razlastil je kmeta, kolektiviziral njegovo zemljo, kmeta samega pa pognal kot robijaša v prisilna delovna taborišča. To je tisti Tito, katerega partizani so lovili grške otroke ter jih odvajali z njihovih domov in jih Tito še danes noče vrniti. Zakaj pa vrnitve teh otrok ne po-

stavimo kot pogoj za našo pomoč?"

"Če se pečaš s Titom, si kot da bi imel posla s hudičem. Kljub temu pa Državni tajnik trmasto vztraja na tem, da bo "riskiral". Riskirati v tem primeru se pravi delati kompromise s komunizmom. Ali zares hočemo pospeševati komunizem? To je satanska politika, ki nas bo pripeljala do sličnih katastrofalnih posledic, kakršne so rodili naši kompromisi s Stalinom."

Govornik nato citira članek Leopolda Kohrerja v listu New Leader, ki izhaja v New Yorku, z dne 4. decembra 1950, in pravi:

"Danes ga ni vladarja na svetu, ki bi stal na bolj šibkih nogah kot je Tito. Proti njemu je večina Srbov, ker je Hrvat. Proti njemu je večina večina kat. Hrvatov, ker je brezbožnik. Proti njemu so kominformisti komunisti, ker je uskok. Proti njemu so demokrati, ker je diktator. Tito je danes brez vsakih sredstev in se more vzdržati na oblasti samo s pomočjo inozemskih pomoči, ki naj mu jo dajo prav isti narodi, ki jih je do sedaj smešil, jih psoval in katerim prav v trenutku, ko se pripravljajo, da mu pomagajo, vpije v obraz, da se noče poboljšati, ampak da hoče ostati to, kar je bil doslej."

Nato govornik nadaljuje:

"Rekli so, da je stisko v Jugoslaviji povzročila suša. To je laž. To mi pišejo srbske ameriške organizacije. Stisko je povzročil Titov pritisk na kmeta. Kmetje tvorijo večino jugoslovanskega ljudstva. Kmete sedaj ropajo in plenijo Titovi agenti. Jemljejo jim pravico do njihove zemlje in do pridelkov. Politika uničevanja svobodnega kmeta je kriva sedanje stiske, ne pa suša."

"Zakonski predlog, o katerem bomo sedaj glasovali, bo tudi odločil o tem, ali bomo mi Amerikanci jamčili za nadaljevanje komunističnega režima v Jugoslaviji ali ne. Ako ga prejmemo, bomo v stvari jamčili za vlado tiranije in despotstva. Kaj pa bomo odgovorili sorodnikom naših fantov, ki so umrli in ki umirajo na Koreji? O tem premišljuje!"

HUGO WAST

666

DRUGI DEL IVANE TABOR. — POSLOVENJENO
S PISATELJEVIM DOVOLJENJEM.

Zakristan je dvignil pogled in rekel: "Ali pa ste sploh še prepričani, prečastiti, da imamo oči? Kar se mene tiče, ne vidim niti kaplje..."

Utihila sta za nekaj časa, ki pa je bilo nekaj ur, ležeča na trebuhu in držeča se z obema rokama za deske, ko so šle čez mlačno gladino, težko in žvepleno kot Mrto morje. Najprej je brata Panfilo aspaval žvepleni hlap, nato pa še očeta Placida.

Med tem pa je splav hitel s fantastično hitrostjo, kakor ga je gnal silen podzemski tok reke, ki je ni imel narisane noben zemljevid na svetu.

Koliko ur, dni, tednov sta spala ta dva meniha, opojena od uspavajočega hlapa teh apokaliptičnih voda? Nihče od njiju ni vedel, na kateri obali sta pristala slaba in lačna; le to sta videla, da se je morje odbijalo v penah.

Na zapuščenem bregu se je ustavil njun splav po čudoviti poti na toku iz ognjenega osrčja zemlje.

"Hvaljen bodi Bog! "je zavpil zakristan. "Koliko je ura? Koliko dni sva spala? Veste, prečastiti, da nimam druge mere za čas, kakor lakota, ki jo čutim?" "Jaz tudi, Bog se usmili."

Nad njunima glavama so bleščale neznanne zvezde. Bil je hud mrz in še lakota ju je mačila.

"Med tem, ko boste vi, prečastiti, vso stvar premislili, bom jaz šel tod okrog, da poprosim za kaj drobtinic."

"Kam boste šli, ko pa je videti, da ni več človeških bitij, kakor midva? V kateri deželi sva?"

"Tako bom poiskal na bregu vsaj nekaj školjk..."

"Pojdi, brat, in Bog naj ti pomaga! Resnica je, da sem žejen in lačen. Toda koliko je ura? Te zvezde, ki jih še nikdar nisem videl, mi ne povedo ničesar..."

sar... Pojdi, brat! Jaz te bom čakal v molitvi..."

Brat Panfilo se je oddaljil, oče Placid pa je dvignil roko k čelu, da bi napravil znamenje križa, pa jo je zadržal, kajti — joj — zašklepetali so tik ob njem koščeni sklepi človeškega skeleta, tako, kakor jih je slišal že dvakrat v življenju.

"Obljubil sem ti, da se bova še videla, in danes izpolnujem obljubo," je rekel Voltaire. "Nikar ne delaj tistega znamenja, ki sem ga jaz v življenju tako zanikal, ki pa me zdaj spravi na kolena prav tako kot angele in hudiče..."

Postava Fernejskega preroka je bila še bolj žalostna in mračna kot prej. Osvita v neke vrste plašč, ki se je zdel, da je ogenj brez svetlobe, ki pa se trdno drži kosti in se ga ne more otresti, kakor, da ga trese mrz in nagota, in ne žge ogenj.

"V svojih delih sem razgaljal človeška bitja s tako nesramnostjo, da imam zdaj za pokoro prav to strahotno muko nagote, ki sem jo v žiljenju učil razkazovati..."

Oče Placid ni vedel, kaj naj bi odgovoril. Rekel je samo:

"Nisem te več pričakoval, po tolikih letih."

Voltaire se je zasmejal in sarkastično pripomnil:

"Toliko let se ti že zdi? Deset, dvajset, trideset! Pred tridesetimi leti so ljudje slavili dvestoletnik mojega pekla... Seveda, vam živim se zdi trideset let dolgo. Nam v večnosti pa to ni več, kakor trenutek, kajti niti trideset, ne sto in ne več tisoč let ne pomeni nič... prav nič. Nasprotno pa nam vsaka minuta prinese neznosljivo muko in se nam vsak trenutek zdi večni... in imeti pred očmi to večno trpljenje!"

(Nadaljevanje s 3. strani)

Namenjena je preprostim Slovincem, ki bi radi tudi govorili kasteljansko, pa ne morejo vporabljalati tuk. in drugojezičnih vadic, slovenske pa nismo imeli. Tej potrebi bo v polni meri zadostil Riglerjev tečaj, katerega sem videl v nedodelanem rokopisu ter ga zato lahko vsem priporočam.

Dr. T. D.

*

Riglerjev učbenik "Sam temeljito kasteljansko" bo imel okoli 300 strani velikega formata. Kdor ga naroči do 15. maja pri Društvu Slovincem, Victor Martinez 50, Buenos Aires, ga bo prejel za 30 Pesov. Ob naročilu je treba položiti polovico tega zneska. Pozneje bo cena višja. V primeru pa, da bi subskripcija

SLOVENCİ PO SVETU

USA

GINJLIVA SLOVESNOST PRI MSGR. GABROVŠKU V MILWAUKEE

Nedavno ste poročali, da se je Msgr. France Gabrovšek, župnik v Milwaukee, moral pred dobrima dvema mesecema podvreči težki operaciji. G. Gabrovšek je po operaciji ostal še nekaj časa v bolnišnici, nato se je pa vrnil v svoje župnišče, kjer deluje kljub svoji težki boleznim neumorno naprej. Zjutraj mašuje, po maši se nekoliko vleže, nato použije kako melenkost, zatem pa opravlja svoja dnevna opravila: spoveduje, piše, bere, moli in skrbi za verski in kulturni ter gospodarski napredek svoje fаре, v kateri je zelo priljubljen. S svojim kaplanom, v Ameriki rojenim Slovincem, se je nedavno lotil celo zidanja velikega prosvetnega doma. Njegovi farani so krepko poprijeli za delo in so sedaj še bolj požrtvovalni za vsako stvar, katero jim priporoči g. Msgr. Gabrovšek.

Tako živi in deluje sedaj g. Msgr. Gabrovšek.

V začetku aprila je praznoval svoj god in rojstni dan. Skromen, kakor je vedno bil, je mislil, da bosta ta dneva šla neopazno mimo njega, kakor že toliko drugih. Ker bi sam nikakor ne pristal na kako slavnost, so se njegovi farani pod vodstvom farnega kaplana lotili dela in so za Gabrovškovo god in njegov rojstni dan 4. aprila tako imenito organizirali slavnost, da je bila za g. Gabrovška samega popolno presenečenje. Dokler ni prišel prevzvišeni g. dr. Rožman kako uro pred mašo, g. Gabrovšek ni nič vedel in je sam priznal, da je mislil, da tega dne ne bo imel nič opraviti z zunanjim svetom. Za škofom

ne uspela — (to se pravi, da se ne bo prijavilo zadostno število prednaročnikov) bo dobil vsakdo denar nazaj. Seveda v tem slučaju knjiga ne bo izšla, kar bo velika škoda.

Mendoza

V nedeljo, 8. aprila t. l., je imelo Društvo Slovincem v Mendoza v dvorani bratov Maristov svoj drugi redni občni zbor. Navzoči člani so z zanimanjem sledili poročilom odbornikov in nadzornega odbora. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Rudi Hirschegger, za podpredsednika g. Franc Ovčjak, za tajnika g. Janez Majeršič in za blagajnika g. Miha Grošel. V odbor sta bila še izvoljena g. Stane Grebenc kot zastopnik fantov in g. Jože Bajda.

g. dr. Rožmanom so začeli prihajati ostali gostje iz fare in od drugod. Vseh slovenskih duhovnikov se je zbralo 29 na čelu s prevzvišenim škofom g. dr. Rožmanom. Od laikov so bili izven fare še predsednik Narodnega odbora za Slovenijo g. dr. Miha Krek, iz Washingtona ter gg. Anton Grdina in Ivan Avsenek iz Clevelanda.

Med tem, ko so prihajali gostje, so farani lepo okrasili cerkev in dvorano. Videlo se je, da je bilo vse do podrobnosti pripravljeno, pa vse tajno in skrito prav do tistega trenutka.

Slovesno mašo je daroval Bogu prevzvišeni g. škof dr. Rožman, med katero je cerkveni pevski zbor lepo prepeval slovenske nabožne pesmi. Škof g. dr. Rožman je imel med mašo tudi globoko zasnovan govor, v katerem je prosil Boga, naj bi vrnil zdravje težko bolnemu g. Gabrovšku.

Msgr. Gabrovšek je med škofovo mašo in njegovim govorom klečal pred oltarjem. Ob koncu slovesnosti se je zahvalil s tem, da je pribil: Kar je božja volja, to naj se zgodi, tako naj bo!

Vsi so nato prebili dan v družbi g. Gabrovška, se z njim pomenkovali o vseh stvareh ter se poslovlili od njega z vročo željo in prošnjo Bogu, da bi mu povrnil zdravje in moč, da bi znova lahko posvetil vse svoje izredne sposobnosti in zmoglosti obrabi trpečega naroda doma in za njegovo rešitev izpod komunističnega nasilja.

Tem željam se pridružuje tudi Svobodna Slovenija ter Msgr. Gabrovšku izreka najprisrčnejša voščila k njegovemu godu in rojstnemu dnevju.

Poravnajte naročnino

Avstrija

Novice iz Spittala

Avstrijska uprava je odločila ukinitve taborišče v Trefflingu. Radi tega v tem taborišču tudi niso vršili nobenih popravil. Iz Trefflinga so že začeli seliti posamezne družine v Spittal, ko pa bodo v Spittalu popravljene konjušne barake, bodo vse begunce iz Trefflinga preselili v spittalsko taborišče. To bodo izvršili še to poletje.

V spittalskem taborišču je sedaj 1200 oseb. Od teh je 446 registriranih za Slovence in je tako slovenska skupina relativno najmočnejša v taborišču. Za njo pridejo Madžari, Hrvati in razne skupine vzhodnih Slovanov. Družine lednjih so tako pomešane, da družine, katerih člani imajo po tri ali štiri različna družinska imena, niso nobena posebnost ali redkost.

Španija

Je že tako, da o praznikih človek ni rad sam s svojimi mislimi. Tako rade uidejo po svetu. Tako smo tudi letos ob velikonočnih praznikih mislili na vse Slovence, razkropljene po širnem svetu, in smo vsem želeli v upanju v Vstalega Boga in v prepričanju v narodovo vstajenje moči in sreče pri delu za uresničitev naših skupnih želja.

Slov. akademiki v Barceloni.

Na filozofski fak. v Ljubljani so na slavistični skupini diplomirale Sonja Kamušič, Joža Pograjc in Mija Cvek.

Ljub. kom. dnevniki so 15. februarja objavili kratko sporočilo, "da zaradi tehničnih ovir nekateri tedniki ta teden ne bodo mogli iziti."

Pavel Rasberger, gled. igralec, režiser in skladatelj, član marib. drame je letos dopolnil 50 let svojega umetniškega udejstvovanja. Na častni proslavi je nastopil v vlogi deda Primoža v Finžgarjevi "Verigi".

V Planici je 120 metrska skakalnica podrtja in kazi Planico. Ing. Blavdek izjavlja, da bodo do prihodnjega leta zgradili 140 metrsko skakalnico.

Društveni Oglasnik

SPOMMITE SE Z MAJNIM DAROM BOLNIH SLOVENSkih BEGUNCEV V EVROPI

Društvo Slovincem prosi vse člane, ki so te dni dobili opomine za plačilo članarine, da izvršijo svojo člansko dolžnost. Kdor bi želel oprostitev ali drugih pojasnil, naj se zgleda v društveni pisarni na Víctor Martínez 50.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Zdravka Faleta in njegove ge Justine, roj. Kosanc, so v petek, 13. aprila dobili hčerko. Čestitamo!

DARILA

ZIVILA, TEKSTILNO BLAGO, ZDRAVILA, ZA VSE DRŽAVE.

Iz Buenos Airesa pošiljamo 5 kg težke pakete v Jugoslavijo, Avstrijo, Nemčijo, Čehoslovaško in druge države: Posteljino, srajce, blago, čevlje, usnje, rabljeno obleko: mast, slanino, šunko, med, salame in čokolado.

PANETH y Cia.
DIAGONAL NORTE 501 — Of. 810
T. E. 30-7352

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires

SEZNAM KNJIG DRUŠTVENE KNJIZNICE

CAS:

(8. nadaljevanje)

VII. letnik.

MENTOR: (List za srednješolsko dijaštvo).

V. in VI. letnik.

Rev. J. Trunk: Amerika in Amerikanci. Album Koroške.

CERKVENI GLASBENIK: (Glasilo Cecilijanskega društva v Ljubljani.)

38. do 46. in 49. letnik (V vseh naštetih je še mnogo povesti, romanov in iger, ki niso tu navedene.)

Matija Majar Ziljski: Sveta brata Ciril in Metod, slovanska apostola.

Dr. A. B. Jeglič: Na noge v sveti boji — Prva knjiga: v boj za temelje krščanske vere. — Tretja knjiga: v boj za srečno in veselo krščansko življenje.

Seigerschmid J. M.: Pamet in vera. — I. do III. zvezek.

Viljem Rohrman in Franc Dular: Gospodarski nazki. — I. knjiga.

Fran Lakmayer: Umni čebelar.

Ing. chem. Jakob Turk: Travništvo. Franjo Dular: Umna živinoreja. — I. in II. knjiga.

Janez Koprivnik: Domači vrtnar.

Viljem Rohrman: Poljedelstvo. — I. del, 2. snopič. — II. del.

Dr. Jožef Lesar: Apostoli Gospodovi.

Dr. Fran Kovačič: Anton Martin Slomšek. — I. in II. del.

Dr. Anton Medved: Anton Martin Slomšek, knezoškof lavantinski.

P. Florentini Hrovat: Franc Pirec.

Fr. Jarostlav. Dr. Ignacij Knoblehar, apostolski provikar v osrednji Afriki.

Dr. Franc Jaklič: Misijonski škof Irenej Friderik Baraga.

Mihael Lendovšek: Antona Martina Slomška pastirski listi.

Škof A. Bonaventura Jeglič: Mladeničem. — Prvi zvezek: Obramba vere. — Staršem. — Pouk o zgojji.

Dr. Andrej Karlin: V Kelmorajnu.

Josip Lavtičar: Pri severnih Slovanih. — Potopisne črtice s slikami.

Jurij Trunk: Na Jutrovem.

Podobe iz misijonskih dežel. — I. in II. zvezek.

Dr. Frančišek Lampe: Jeruzalemski romar.

Josip Stare: Kitajci in Japonci.

Ivan Vrhovec: Avstralija in nje otoki.

Dr. Valter Bohinec, Silvo Kranjec in dr.

dr. Karel Robida: Naše morje.

Anton Bezenšek: Bolgarija in Srbija.

Silvo Kranjec: Zgodovina Srbov.

Dr. Karol Capuder: Zgodovina c. in kr. pešpolka št. 17.

Dr. Lambert Ehrlich: Katoliška Cerkev —kraljestvo božje na zemlji. — I. in II. del.

Dr. J. E. Zore: V tem znamenju boš zmagal!

Franc Rihar: Marija v zarji slave.

Anton Medved: Slovenske legende.

Jurij Trunk: Bodi svoje sreče kovač!

CERKVENI OGLASNIK

13. MAJA V LUJAN!

V prodaji so že vozni listki za posebni vlak v Luján na slovenski Marijanski kongres, ki bo 13. maja, kot je bilo že objavljeno. Vozne listke lahko dobite pri zaupnikih za "Oznanilo" in v Dušnopastirski pisarni na Víctor Martínez 50 po 6 Pesov.

Ker je vozni listkov omejeno število, priporočamo, da z nakupom pohitite!

Posebni vlak bo odhajal iz Plaza Miserere (Once) ob 7.15 uri zjutraj. Ustavil se bo na postajah Ramos Mejía in Moron.

Pripravljeni odbor.

OBVESTILA

Slov. fantovska zveza vabi vse fante na praznovanje fantovskega praznika sv. Jurija, ki bo v nedeljo, 22. aprila, v Don Boscovem zavodu, Ramos Mejía.

Na dan pred praznikom, v soboto 21. aprila, ob 6. uri duhovna obnova v cerkvi Don Boscovega zavoda. V nedeljo ob 10. uri istotam maša s skupnim obhajilom. Po maši nogometne tekme na novem igrišču. Popoldne ob treh v običajnih prostorih fantovska proslava s govori, petjem in glasbenimi točkami. Vsi fantje iskreno vabljeni. Odbor.

POIZVEDBA

Vse bralce "Svobodne Slovenije" prav lepo prosim, da sporoče Društvu Slovincem, Victor Martinez 50, Buenos Aires, Argentina, ali pa g. Rudolfu Dežmanu, River Road Elderslie, Camden, N. S. W. Australia, vse podatke o Dušanu Rekef, roj. 5. okt. 1924 v Beogradu. Rekef je bil v letih 1945—1949 v Avstriji, nato je baje istega leta odpotoval v Avstralijo. J. P.

POMOČ DRUŽINAM V SLOVENIJI

Bogata izbira paketov z vsemi potrebnimi živili in ostalimi koristnimi predmeti

Zahtevajte cenike! — E U R O P L A T A

POZOS 129 - I. nadstropje

BUENOS AIRES

CASA BOYU

OLAZABAL 2336

1/2 kvadre Cabildo 2300

Tel. 76-9160

Nudimo veliko izbiro ur vodilnih švicarskih znamk, avtomatične in antimagnetične, najmodernejših oblik in vse z garancijo.

Nakit najmoderneje izdelave — svetinjske zlate 18 krt po izredno ugodnih cenah.

POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO.

Našim strankam nudimo tudi možnost odplačevanja na obroke. (Odprto vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 20. ure. Sicer se pa lahko zgledate tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši OLAZABAL 2338, 1. nadstr. dto. 5.)

CANGALLO 439, Oficina 602

"TRANSITO"

ENCOMIENDAS INTERNACIONALES

T. E. 34-9185

ZA MONTEVIDEO: CALLE ANDES 1202

URADNE URE: OD 9. DO 18. NAROČNIKI, KI NAROČAJO PAKETE PO POŠTI, NAJ POŠILJAJO LE GIRO POSTAL

Ta cenik razveljavlja vse dosedanje cenike.

No. 1	2,25 kg riža	\$ 40.—
	2,25 kg sladkorja	
No. 2	4,5 kg riža	\$ 40.—
No. 3	4,5 kg sladkorja	\$ 40.—
No. 7	4 kg mila za pranje	\$ 49.—
	300 g toaletnega mila	
No. 8	2 kg svinjske masti	\$ 55.—
	3 konserve govejega mesa	
	1 steklenica mesnega izvlečka	
	1 konzerva paradiznikove mezge	
No. 10	1 kg surove kave Santos	\$ 58.—
	2 kg sladkorja	
	1,5 kg riža	
No. 12	2 kg riža	\$ 58.—
	1 kg govedine (pecho de vaca)	
	2 konservi z govedino	
	1 steklenica mesnega izvlečka	

No. 13	1 kg prekajene slanine	\$ 65.—
	1 kg svinjske masti	
	2 kg čebelnega medu	
No. 14	1 kg Santos kave v zrnju	\$ 65.—
	3 kg neto čebelnega medu	
No. 15	10 konserv govejega mesa	\$ 65.—
No. 16	2 kg neto svinjske masti	\$ 67.—
	2 kg prekajene slanine	
No. 17	1 kg Santos kave v zrnju	\$ 70.—
	3 kg neto svinjske masti	
No. 18	4,5 kg riža	\$ 72.—
	4,5 kg sladkorja	
No. 19	9 kg riža	\$ 72.—
No. 20	9 kg sladkorja	\$ 72.—

No. 22	2 kg Santos kave v zrnju	\$ 90.—
	1,5 kg sladkorja	
	1 kg riža	
No. 23	3 kg moke	\$ 95.—
	3 kg sladkorja	
	2 kg čebelnega medu	
	400 g dišav	
No. 26	1 kg Santos kave v zrnju	\$ 105.—
	2 kg sladkorja	
	2 kg svinjske masti	
	2 kg riža	
	1 kg govedine (pecho de vaca)	
	½ kg marmelade	
No. 27	1 konzerva z govejim jezikom	\$ 115.—
	1140 g)	
	1 kg slanine	
	2 kg svinjske masti	
	1 kg riža	
	1 kg čebelnega medu	
	1 kg sladkorja ½ kg kakaa	

No. 30	1 kg Santos kave v zrnju	\$ 180.—
	1 kg sladkorja	
	1 kg marmelade	
	1 kg čistega čebelnega medu	
	1 kg svinjske masti	
	1 kg prekajene slanine	
	1,14 kg govejega jezika	
	1 steklenica (100 g) mesnega izvlečka	
	1 manjša konzerva s svinino	
	250 g angleškega kakaa	
	200 g Ceylon čaja	
	400 g izbranih dišav	
No. 31	4,5 kg moke	\$ 45.—
No. 32	4,5 kg moke	\$ 80.—
	4,5 kg sladkorja	
No. 33	2,5 kg surove kave	\$ 110.—
No. 34	1 kg surove kave	\$ 155.—
	1 kg kakaa ½ kg čaja	